

Аналіз і управління аваріями на атомних станціях.

Курсова робота

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>14 Електрична інженерія</i>
Спеціальність	<i>143 Атомна енергетика</i>
Освітня програма	<i>ОНП Атомні електричні станції</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>30 годин/1 кредит ЕКТС, СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Захист курсової роботи/залік</i>
Розклад занять	<i>rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Керівник курсу: к.т.н, доц. Клевцов Сергій Валерійович, s.klevtsov@kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipu.kpi.ua/enrol/index.php?id=7409</i>

2. Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Використання атомної енергії потребує забезпечення її виробництва найбезпечнішим шляхом з урахуванням соціально-економічного розвитку країни. Сучасні вимоги до безпеки АЕС стають все більш вимогливими, що потребує більш глибоке вивчення запроектованих та важких аварій для протидії їм за рахунок аналізу та управління згідно протиаварійних керівництв.

Предметом навчальної дисципліни є загальна безпека атомних станцій та аварійні режими, які вивчаються через методологію, процедури на результати Аналізу запроектованих аварій.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів наступних фахових здатностей (компетентностей):

1. Здатність розробляти, досліджувати та застосовувати фізичні, математичні та комп'ютерні моделі, розрахункові методи та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання наукових задач атомної енергетики (ФК 01).
2. Здатність застосовувати отримані спеціалізовані концептуальні знання та навички при проектуванні та експлуатації обладнання та систем (ФК 03).
3. Здатність застосовувати науковий підхід для вдосконалення методів аналізу та управління проектних та запроектованих аварій на АЕС (ФК 14).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

1. Застосовувати свої знання і розуміння для розробки проектів згідно із визначеними та описаними вимогами до конструкцій, технологічних схем, режимів роботи обладнання, характеристик теплоносіїв, схем їх руху та відповідних матеріалів, що застосовуються при аналізі процесів і проектуванні обладнання атомно-енергетичного комплексу (ПРН 08).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: Аналіз і управління аваріями на атомних станціях (ПО 9).

Постреквізити: Науково-практична робота за темою магістерської дисертації (ПО 11).

3. Зміст навчальної дисципліни

На початку семестру кожний студент випадковим чином отримує тему курсової роботи. Завдання на курсову роботу надається у вигляді набору графіків, які описують певну вихідну подію аварії. Курсова робота виконується протягом навчального семестру.

До захисту курсової роботи подається пояснювальна записка з результатами дослідження запроєктної аварії згідно теми курсової роботи та доповідь для захисту курсової роботи у вигляді презентації.

Пояснювальна записка включає такі компоненти: титульний лист, завдання на курсову роботу, зміст, що включає найменування всіх розділів і підрозділів із зазначенням номерів сторінок, вступ, в якому вказуються мета і завдання курсової роботи, розділ з аналізу вихідної події, обґрунтування визначеної вихідної події, опис процесів у реакторній установці і їх пояснення, пропозиції до дій персоналу з управління аварією та висновок.

Захист курсової роботи здійснюється публічно, оцінюється згідно РСО (п.8). Інші студенти мають право задавати питання доповідачу і отримувати за це додаткові бали.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова (підручники, навчальні посібники) література

1. Інструкція з ліквідації аварій та аварійних ситуацій. № 1.РЦ.0062.ИЭ-04 (є в друкованому вигляді у бібліотеці кафедри).
2. Правила ліцензування діяльності персоналу з безпосереднього управління реакторною установкою АЕС. НПЗ06.2.103-2004 (є в друкованому вигляді у бібліотеці кафедри).
3. Керівництво з управління запроєктними аваріями. № 1.ГТ.1273.РУ-04. (є в друкованому вигляді у бібліотеці кафедри)
4. Вимоги до технічних засобів навчання персоналу АЕС. СТП-0.18.023-2003. Система підготовки персоналу НАЕК «Енергоатом» (є в друкованому вигляді у бібліотеці кафедри).
5. Типовий аварійний план АЕС України. ПН-А.0.20.192-05 (є в друкованому вигляді у бібліотеці кафедри)
6. Severe Accident Management Guidance. Westinghouse Owners Group Programm. MUHP-2310. Revision 1. 1994 (www.iaea.org).

Додаткова (монографії, статті, документи, електронні ресурси) література

7. Онищук Ю.А., Клевцов С. В. Проблематика моделювання внутрішньокорпусної фази важкої аварії // Науковий журнал «Енергетика: економіка, технології, екологія». – 2021. – №3. – С. 111 – 121. DOI: <https://doi.org/10.20535/1813-5420.3.2021.251279>

Інформаційні ресурси:

1. www.energoatom.kiev.ua – Офіційний сайт НАЕК «Енергоатом»
2. www.snriu.gov.ua – Офіційний сайт Державної інспекції ядерного регулювання України.
3. Кампус НТУУ "КПІ" <http://login.kpi.ua/>
4. Науково-технічна бібліотека КПІ ім. Ігоря Сікорського <http://library.kpi.ua/>
5. Бібліотека кафедри <ftp://77.47.180.135/>

3. Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Оскільки дисципліна „Аналіз і управління аваріями на атомних станціях” пов’язана із дисциплінами фахової підготовки, то практична частина дисципліни є запорукою глибокого засвоєння студентами спеціальних фахових знань, та формування базових основ професійної діяльності.

Для кращого ефективного виконання курсової роботи рекомендується починати розробку курсового проєкта після вивчення певної частини курсу лекцій.

Тиждень семестру	Назва етапу роботи
2	Пояснення до виконання курсової роботи та отримання завдання
3-5	Наведення змісту курсової роботи на практичних прикладах
6-8	Ідентифікація вихідної події та її обґрунтування
9-11	Опис аварійних процесів та їх обґрунтування
12	Аналіз можливих дій персоналу з управління аварією
13-14	Розробка рекомендацій з підвищення рівня безпеки
14	Оформлення пояснювальної записки
15	Подання курсової роботи на перевірку
16	Розробка презентації доповіді на захист
17-18	Захист курсової роботи

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Курсова робота виконується під керівництвом викладача. Керівництво відбувається шляхом консультацій, які визначаються додатковим розкладом. На консультаціях студенти звітують про виконану роботу та з’ясовують всі незрозумілі питання. Відвідування консультацій є обов’язковим. Студенти мають виконувати курсову роботу самостійно, використовуючи довідкову літературу. Оформлення курсової роботи має відповідати вимогам до оформлення конструкторської документації. Графічні матеріали для захисту курсової роботи повинні бути виконані за допомогою комп’ютерних засобів. Зміст ПЗ та креслень мають достатньо повною мірою відображати основні положення, які виносяться на захист.

Назва етапу роботи	Години СРС
Пояснення до виконання курсової роботи та отримання завдання	2
Наведення змісту курсової роботи на практичних прикладах	2
Ідентифікація вихідної події та її обґрунтування	5
Опис аварійних процесів та їх обґрунтування	5
Аналіз можливих дій персоналу з управління аварією	5
Розробка рекомендацій з підвищення рівня безпеки	4
Оформлення пояснювальної записки	5
Захист курсової роботи	2

Назва етапу роботи	Години СРС
<i>ВСЬОГО</i>	30

4. Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Під час виконання курсової роботи студенти повинні строго дотримуватись Кодексу честі, який доступний за посиланням: <https://kpi.ua/code>.

- Правила захисту курсової роботи:
 - на захист курсової роботи студенти показують оформлену пояснювальну записку до курсової роботи та дають відповіді на запитання.
- Правила призначення заохочувальних та штрафних балів:
- Політика щодо академічної доброчесності:
 - курсова робота повинна бути виконана самостійно;
 - в разі використання джерел обов'язково поставити посилання на джерело з «Переліку джерел посилання».

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента з освітнього компоненту розраховується зі 100 балів. Рейтингова оцінка з курсової роботи має дві складові. Перша (стартова) характеризує роботу студента та її результат – якість розрахунків та пояснювальної записки. Друга складова характеризує якість захисту студентом курсової роботи.

Розмір шкали першої складової дорівнює 40 балів, а другої складової – 60 балів.

1. Стартова складова (R_1):

Своєчасність виконання графіку роботи з курсового проектування:

- вчасно і вірно виконане завдання – 5 балів;
- вчасно виконане завдання, але з не суттєвими помилками (потребує виправлення) – 4...3 бали;
- вчасно виконане завдання з суттєвими помилками (потребує виправлення) – 2...1 балів.

За не своєчасне виконане завдання застосовуються штрафні бали – 3...1 балів.

Сучасність та обґрунтування прийнятих рішень:

- завдання виконане зі змістовним обґрунтуванням прийнятих рішень – 14...15 балів;
- завдання виконане з достатнім обґрунтуванням прийнятих рішень і з не суттєвими помилками (потребує виправлення) – 7...13 балів
- завдання виконане з суттєвими помилками в обґрунтуванні (потребує виправлення) – 6...1 балів.

Правильність застосування методів аналізу і розрахунку:

- методи аналізу і розрахунку застосовані вірно і у повному обсязі – 14...15 балів;
- методи аналізу і розрахунку застосовані з не суттєвими помилками і в неналежному обсязі (потребує виправлення) – 7...13 балів;
- методи аналізу і розрахунку застосовані з суттєвими помилками і в неповному обсязі (потребує виправлення) – 6...1 балів;

Якість оформлення, виконання вимог нормативних документів:

- оформлення згідно вимог – 5 балів;
- оформлення в цілому згідно вимог, але з не суттєвими помилками (потребує виправлення) – 4...3 бали;
- оформлення з суттєвими помилками (потребує виправлення) – 2...1 балів.

2. Складова захисту курсової роботи (R_2):

Ступінь володіння матеріалом:

- вільне і якісне володіння матеріалом – 14...15 балів;
- дещо невпевнене та нечітке володіння матеріалом – 7...13 балів;
- невпевнене та слабе володіння матеріалом – 6...1 балів.

Повнота аналізу можливих варіантів:

- продемонстрована повнота аналізу можливих варіантів прийнятих рішень – 14...15 балів;
- продемонстровано не всі можливі варіанти рішень – 7...13 балів

- аналіз можливих варіантів рішень виконано з суттєвими помилками в обґрунтуванні і не в повному обсязі – 6...1 балів.

Ступінь обґрунтування прийнятих рішень:

- обґрунтування прийнятих рішень виконано якісно і у повному обсязі – 14...15 балів;
- обґрунтування прийнятих рішень виконано в не належному чині і в дещо неповному обсязі – 7...13 балів;
- обґрунтування прийнятих рішень виконано з суттєвими помилками і в неповному обсязі – 6...1 балів;

Вміння захищати свою думку:

- продемонстровано гарне вміння захищати свою думку – 14...15 балів;
- продемонстровано достатнє вміння захищати свою думку – 7...13 балів;
- продемонстровано недостатнє вміння захищати свою думку – 6...1 балів.

Захист курсової роботи відбувається індивідуально кожним студентом викладачу освітнього компонента.

Заохочувальні і штрафні бали:

1. Несвоєчасне виконання етапів курсової роботи	-1 бал
2. Захист курсової роботи пізніше від встановленого терміну	-3 бали
3. Захист курсової роботи раніше від встановленого терміну	1...5 бали
4. Питання на захисту до доповідачу	1 бал

Сума заохочувальних і штрафних балів не повинна перевищувати 10 балів. У разі дії воєнного стану штрафні бали не застосовуються.

Сума балів двох складових переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Атестація

Під час семестру проводиться 2 атестації як заходи календарного контролю. За атестацію окремих балів не виставляється. Для отримання позитивної оцінки на першій атестації, студент повинен виконати наступні етапи курсової роботи: «Пояснення до виконання курсової роботи та отримання завдання, Наведення змісту курсової роботи на практичних прикладах, Ідентифікація вихідної події та її обґрунтування, Опис аварійних процесів та їх обґрунтування». Для отримання позитивної оцінки на другій атестації, студент повинен виконати наступні етапи курсової роботи: «Аналіз можливих дій персоналу з управління аварією, Розробка рекомендацій з підвищення рівня безпеки, Оформлення пояснювальної записки».

Умовою допуску до семестрового контролю є захист курсової роботи на позитивну оцінку.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають право і можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами (детальніше: https://osvita.kpi.ua/2020_7-170, https://document.kpi.ua/files/2020_7-170.pdf).

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (детальніше: <https://kpi.ua/code>).

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

В умовах дистанційного режиму організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання: платформи дистанційного навчання «Сікорський» та «Електронний кампус». Навчальний процес у дистанційному режимі здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять. Заняття проходять з використанням сучасних ресурсів проведення онлайн-зустрічей (організація відео-конференцій на платформі Zoom).

Навчання в умовах правового режиму воєнного стану передбачає:

- проведення усіх видів занять дистанційно (з використанням синхронної або асинхронної моделі освітньої взаємодії), у відповідності до Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі та Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського;
- перенесення кінцевих термінів виконання індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи на кінець семестру (з обов'язковим виконанням і захистом);
- внесення у рейтингову систему оцінювання змін стосовно нарахування штрафних балів - за не своєчасне виконання завдань: штрафні бали не нараховуються.

Для студентів існує можливість зарахування (у вигляді додаткових балів до рейтингу до 20 балів):

- сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за тематикою дисципліни;
- сертифікатів, які підтверджують участь у науково-практичних і наукових конференціях за тематикою дисципліни;
- публікація статті у науковому журналі за тематикою дисципліни.

Додаток 1

Перелік тем курсової роботи

Для виконання курсової роботи студентам пропонуються різні варіанти, які відрізняються вихідними даними.

5. Дуже малі течії 1-го контуру (до Ду 11 мм)
6. Малі течії 1-го контуру (Ду 11-50 мм)
7. Ненавмисне відкриття ЗК КТ
8. Середні течії 1-го контуру (Ду 50-200 мм)
9. Великі течії 1-го контуру (Ду 200-2*850 мм)
10. Інтерфейсні течії 1-го контуру
11. Малі течії 1-го контуру у другій (Ду 13 мм)
12. Середні течії 1-го контуру у другій (Ду 100 мм)
13. Знеструмлення енергоблоку
14. Повна втрата живильної води
15. Відключення турбіни
16. Втрата вакууму ТГ
17. Розрив колектору основної живильної води
18. Розрив трубопроводу живильної води
19. Розрив паропроводу ПГ в межах ГО
20. Розрив паропроводу за межами ГО
21. Розрив ГПК
22. Ненавмисне відкриття ШРУ-А (ЗК ПГ)
23. Відключення 1 ГЦН
24. Обрив валу ГЦН
25. Відключення 2 ТЖН
26. Втрата вакууму ТГ без спрацювання АЗ
27. Повна втрата живильної води без спрацювання АЗ

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом каф. АЕ, к.т.н. Клевцовим Сергієм Валерійовичем

Ухвалено кафедрою АЕ (протокол № 19 від 17.05.2023р.)

Погоджено Методичною комісією НН ІАТЕ (протокол № 9 від 23.06.2023р.)